

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagy-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontái“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdeteit, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

A köztisztviselő.

Minap egy új képviselő első beszéde a köztisztviselőkre terelte a figyelmet. Hegedüs Loránt, a rokonszenves fiatal képviselő és fiatal tudós, ki maga is köztisztviselő volt, élénk színekkel festette le előttünk a magyar közhivatalnok nyomorát. Ott voltam a képviselőház e tanulságos ülésén, ott ültem a karzaton és mig önmagamban nem egyszer helyeselttem a szónok minden szavát, szerettem volna mindazt közbekiáltani, hogy az országban mindenki hallja, mit Hegedüs Loránt szép és nemes tendenciájú beszéde alkalmával itt e lap hasábjain elmondok.

Hát igaz van Pápa képviselőjének, nyomoruságos a köztisztviselő sorsa. Ha nézzük az árverési hirdetményeket, hány

köztisztviselőt találunk az alperesek között! Ha beszélünk a kereskedővel, a részletfizetéses vevők, pedig itt nagy percentre dolgoznak a kedves hitelezők, java része közhivatalnokok taborából kerül ki. És így van ez mindenütt és mindenben. A köztisztviselő családostól küzd a megélhetés gondjaival, nyomorog és gyermekeit még köztisztviselőnek sem nevelheti mert nem bírja a nyomoruságos fizetésből. És mig a hadsereg tisztjeinek teljesítették kevésbé jogos óhajait nem várt módon Lukács László, a körültekintő, okos és óvatos miniszter mint államfinancier kénytelen szükszavuan kijelenteni, hogy a köztisztviselők fizetését javítani nem lehet, mert megbillen az államháztartás egyensúlya. És ez tényleg így van. A köztisztviselő tehát tovább nyomorog.

De a köztisztviselőnek nem csak megélhetése nyomoruságos, hanem a munkája is az. És ez a mi, ha a köztisztviselőkről beszélünk; igazán megdöbbenő. Mert kérdezzük meg bárkitől, kinek közhivatalokkal összeköttetése, ügye-baja volt, valamit kért, valamiért folyamodott, milyen a köztisztviselő?

A közönséggel szemben többnyire indolens a magyar tisztviselő, goromba, pökhendi, a közönség jogos igényeit negligálja, jogos kérelmeit kunyorálásoknak tekinti és mert a közönség ezer és ezer kérelme, mint kérvény, elintézés céljából a közhivatalnok kezébe kerül, annak munkáját képezi, hát úgy emészti meg és dolgozza fel ezt a munkanyagot, hogy ha a közönségnek igaza is van, ezer és ezer esetben hiába van igaza és hasztalan kéri a jogát, megis csak ő huzza mindig a rövidebbet.

Szolgálhatunk egy példával is. Róttak e ki-valakire jogtalanul adót? És ha kérelmezte, hogy töröljék a jogtalan terhet, mi történt? Ha elszaladt a pénzügyminiszteriumba, ott a nagyurak elismerték az ő igazát, de ha ment a pénzügyigazgatóságához, az akta egy kis titkár vagy fogalmazócska vagy még annális kisebb állású mindenható kezébe került és a polgár fizethette a jogtalan adót, mert másképp küldték nyakára a köztisztviselőknak egy még kevésbé népszerű fajtáját: — a végrehajtót.

Lehet és valószínű, hogy ennek a nyomoruságos közzolgálati

TÁRCA.

A fenyők alatt.

A „Torontái Közlöny“ számára írta:

Lengyel Laura.

(Utánnyomás tilos.)

A víz egy éjszaka alatt elrontotta az utat. Ez azonban absolute nem tart vissza egy szenvedelmes hogymászót útjától. Sőt mintha az akadály csak ingerelné: föl, előre! Mig a tetőn azután büszkeségtől remegő lélekkel, nedves szemmel, egy kicsit megszedült fejjel nézünk vissza. Valami különös kábultság fog el bennünket, a szegény rabszolgá, a nyomorult fővárosi ember részegsége. Megittasulunk a fenyő illattól, a káprázatos friss zöld színtől, a madár hangoktól. Azt hiszem rigó csattog itt felettem, de csak úgy találok rá fogom rá. Mert hiszen én szerencsétlen ki annyi merész hasonlatot gyártok össze-vissza mikor mesterségesen rákényszerít, a mult hajnalban nem ismertem föl a pacsirta énekét. Idegen embertől kellett megkérdeznem, mi volt az az édes hangú madár?

Milyen kár pedig, hogy már egy órája fekszem itt a fenyők alatt és még

mindig nem tudom: rigó csattog-e a fejem fölött? Pedig e pillanatban mindennél jobban érdekel ez a dolog. Milyen kár, hogy csak a könyvből ismerem a madarakat, a virágokat, a fát, a füveket. Ezt az egész, nagy rejtelmes világot, mely a maga titokzatos búbjával vonz és megfélemlít, melylyel most már csak az érzésem útján közlekedhetem, hiszen a tudásom oly gyarló, fogyatékos és semmit mondó., Hihetetlen fatalizmussal törődöm bele a megváltozhatatlanba és mégis — Istenem — úgy érzem jobb ember, boldogabb ember lehettem volna, ha nem csak imádni, szeretni, rajongással bámulni tudnám ezt a rejtelmes, csodás világot, de érteném, ismerném elmémmel. Ha benne növekedem fel, nem nézném most azzal a szomorú rajongással, melylyel a későn föltalált szerelmét nézi az ember. Mikor az már a másé, mikor voltaképpen egészen többé az övé sohasem lehet.

Távolról imádhathja, szeretheti, de a kedves sohasem fogja magát átadni neki azzal az édes, minden körülátot leromboló fenséges bizalommal, melyben eltűnik minden miniszterium és a két egymásra talált szerelmes lelke választófal, akadály, körülát nélkül öleli és ismeri fel egymást. — Milyen kár, hogy ehhez a gyönyörűséghez későn érkeztem. — érzem, nagyon is későn. Te sohasem lehetsz többé az

enyém, úgy mint kívánám. És a lelkem csak ideig-óráig tartó megnyugvást szerezhet nálad, de táplálni magadban nem bírod. Nem azért, mintha a te erőd volna fogyatékos, hanem mert az én lelkem érzékenysége törpült el. Nem bír már reagálni a finom és poetikus suggestiókra, brutális szenzációk kellene neki, olyanok, mik a nagy szürke városban ezerszámra teremnek. Az elmém tanulhat nálad, a szívem imádhathat tovább, voltaképpen mindig, de mindig idegen maradok én neked.

Mert hiába minden akarat igyekezet, buzgalom, te sohasem fogsz engem elismerni gyermekednek, mint ama boldogokat, kiknek lelkét oly szép és nagy dolgokkal tudta megtermékenyíteni. Nem akarok hálátlan lenni hozzád. Ne hidd, hogy nem áldalak azért a pár heti nyugodalomért és nem látom milyen áldásos jóakarattal fogadsz kebledre. De azért mégis csak vendég vagyok én nálad. Amolyan jövő, távozó vendég, ki nem hatolhat be a te titkaidba, kit nem engedsz magadhoz soha egészen közel, kivel szemben jóakarattal, kit nem engedsz magadhoz soha egészen közel, kivel szemben jóakarattal, de tartózkodó maradsz mindvégig. Itt fekszem a fűben és érzem a földóriás egyenletes, nehéz, szabályos lélekzetvételt, egy kis gyík fut el előttem ijedten

állapotnak oka a Hegedüs Loránt által felhozott érvekben keresendő. A mi végzetünk is, az, hogy a nyomoruságos fizetésért nyomoruságos munkát ad a magyar bürokrata.

És, kérem, ez érthető is. Egyik részének fizetését foglalják le, legyen ezeknek ereje és kedve a munkához? A másik részt az bántja, hogy gyermekei nélkülöznek, hát ez ellen használna-e az, ha ő kötelessége szerint dolgozna fel az elébe tett anyagot? Akkor talán nem éheznének a gyermekei? És inkább magánosoknál mellékes hivatalt vállal, ez a pár forint segíthet a sorsán, és az állam a jó munkáért nem ad többet, mint a rossz munkáért, sem annak nem ad többet, ki több ügyszámot és ügydarabot dolgoz fel, mint egy másik. Azt mondják, hogy „számár” ne dolgozzék mások helyett és másokért. Így azután egyik sem dolgozik és ha mégis megkiváncsoltatik, hogy ne halmazodják a restánczia, úgy végzik el az ügydarabokat, hogy azt sem tudják mi van benne! Mik a mellékletei, mi tulajdonképpen a fél jogos vagy jogosulatlan kérelme, egyszerűen úgy dolgozzák fel az anyagot, hogy kérelme elutasítandó.

És mindenki, mint a Mesiást, várja az előléptetést, mely jobb kenyeret ad a jobb hivattal. És itt éri a közhivatalnokot a legkeserűbb, a legvégzetesebb csatlódás. Egymásután kerülnek elébe és föléje olyanok, kik sem tehetség, sem szolgálati idő, sőt nem egyszer kvalifikáció tekintetében föléje helyezhetők nem volnának, de föléjük helyezi a magyar közigazgatás megölője, a protekció.

Itt álljunk meg. És hagyjuk el, ne soroljuk fel a többi, ne gyönyörködünk a közigazgatás

és én e pillanatban a jövő szazonban minden primadonnahecceről lemondanék, ha tudnám, csakugyan rigó füttyül-e itt a fejem fölött oly kedves, állhatatos kitarással?

Csak bámulok magam elé mozdulatlanul, édes nyugalommal. Az óriási fenyegetésem és talán mesterségem az oka, de folyton arra gondolok, mit gondolhatnak ezek a hatalmas, büszke óriások arról a kis hangyáról, ki most árnyékukban heverész? Milyen kár, hogy nem értem jól halk susogásukat, de én ha helyükben volnék — óh, micsoda szédítő, hivalgó gondolat — tudom így beszélnék:

Ostoba kis hangya, hát megint itt vagy, unalmas kellemetlen kérdéseiddel, melyekre okvetlenül választ vársz, mint ha ennek csakugyan így kellene lenni. De hát legyen, szóba állok veled:

Ostobaság nálunk keresni a megnyugvást, a lemondást. A természet nem taníthat lemondásra senkit, mert hiszen nem is ismeri azt. Itt minden teljes erővel, teljes diadallal törekszik boldogsága után. A ti nagylelkűségnek nevezett érzélgéstek, a ti jó szív köpenyébe bujtatott rossz idegzetetek, a ti türelmeségnek nevezett közömbösségtetek, a ti ostoba altruizmusotok, az a modern humanizmus melynek szerencsésen sikerült az elvet

sok száz nyomoruságos kinövésén, mert mindennemű tény, hogy míg mindenben előrehaladtunk, a közélet fellendülése daczára a közigazgatás szekerere az évszázadok ott hagyott sárába beleakadt és immár nehéz ezt a szekeret kiszabadítani a sárból, mert a keréke is eltört.

Már most mi lenne a tenni való? Leírhatatlanul sok. Javítani a köztisztviselők során. De hogyan? Javítani magukon a köztisztviselőknél. De hogyan? Javítani magát a közigazgatást. De hogyan? Megmondjuk, összefoglalva röviden. Itt semmi más nem segíthet, minthogy az évszázadok sarát elhordjuk, ellapátoljuk és ezt nem érhetjük el másképpen, mintha végre megcsináljuk, a mi a Széll-féle kabinet programjának is sarkpontját képezi; a közigazgatás államosítását.

Igen, ez az egyetlen mód és ez is csak úgy használ, ha a közigazgatást úgy államosítjuk, hogy újjá is csináljuk a közigazgatást. A többi akkor magától megy. A köztisztviselőket megjavítjuk úgy, ha emeljük bennük a kötelességtudást, növeljük bennük a munkakedvet, száműzzük a közhivatalnok rémét: a protekciót és míg hivatalvesztéssel sújtjuk azt, ki hivatalában nem hivatalának él, előbbre visszük azt, ki dolgozik, ki kötelességét teljesíti. Am lehet, hogy akkor is lesz restánczia, de akkor az ügydarabok elvégzett anyaga tényleg még lesz emesztve és az ügydarabokból a végzések számára elintézésül azt szedik ki, mi az igazban a törvényt, a jogot és az igazságot képviselte és jelentette.

Akkor azután a közönség nem lesz jogos kérelmével jogtalanul elutasítva és a jó közigazgatás nem fogja legnagyobb ellenségeül magát a közönséget te-

diadalra vinni, hogy mindnyájan betegek és ispotályba valók vagyunk, az mind ismeretlen mi előttünk. Itt csak az erősnek a bátornak, a szépnek van létjoga, a többi elpusztul, mert semmi szükség sincs rá. A mi édes anyánk, a természet, csak is azokat a gyermekeit szereti, kiktől várhat sokat, mindent. Erős, egészséges, boldogságra termett szerelmet, sok új, fiatal, erős életet...

A ti modern könyörtelenség erénye tette a szenvedést és kiváltsággá a boldogtalanságot. A ti morálotok szerint mi könyörtelenek, szivtelenek, gőgösek, de a mi érzésünk szerint boldogok vagyunk. Látható, mégis mi találtuk meg az életigazságot, melyet ti oly lankadatlanul s oly hiába kerestek. Az élet célja a boldogság s mi elértük ezt a nagy, nemes, fenséges célt. A mi pogány, diadalmas boldogságunkkal szemben oly csekélységgé törpül mindaz a mit a ti etikátok, tudományotok, modern világotok teremteni bírt. A természet azokhoz a gyermekeihez a legjobb, a kik a legtöbb örömet, hasznot, dicsőséget, életet tudnak neki visszaadni. Imonál nektek a szenvedés, a betegség, a boldogtalanság s mindezekből származó meddség? Míg szájalommal vettétek körül a boldogtalanságot, a szenvedést ad dig legalább jószágos dolgot műveltetek, mióta mint érdekes kiváltságot becsülték

kinteni, hanem érezni fogja, hogy a közigazgatás elsősorban a közönség számára való, annak az érdekei van hivatva megvédeni, szolgálni és respektálni.

A köztisztviselők sorsán pedig javítani lehet úgy, hogy a közigazgatás államosítása és reformálása alkalmával csökkentjük azoknak a számát. A felesleges nagy hivatalokat, a protekcióból kreált nagy és céltalan állásokat törölni kell, mert ezek a nagy állások nagy összegeket emésztenek meg. A nyugdíjas és bukott minisztereknek ne adjanak fényes kárpótlást olyan hivatalokkal, melyeknek semmi dolgok, semmi kötelességük, de óriási a budjetjük. Adják ezt az összeget a jó köztisztviselőknek.

Ezután egyszerűsíteni kell a közigazgatást így rendkívül sok munkaerőt megtakaríthatunk. Redukáljuk hát a köztisztviselők számát, hagyjuk a sok írásbelizést, mert az csak fényezés, időlopás, a közigazgatás terén is be kell hozni, mint már az új bünvádi perrendtartásban érvényesült, a szóbeliséget, ott, a hol csak lehet és a megtakarított díjazását is adjuk és fordítsuk a közhivatalnokok sorsának javítására.

Igy jut a közhivatalnok jó sorshoz, az állam így jut jó közhivatalnokhoz, a közönség pedig jó közigazgatáshoz.

Nézetünk szerint tehát — és ide konkludálunk — a közigazgatás államosítását, az új belügy miniszter jelölt magára is vállalta, van hivatva egyúttal a maga keretében a közigazgatás tényezői között is rendszer változást előidézni.

a nyomoruságot, teljesen elveszítettétek a a boldogsághoz vezető utat.

A boldogság? Gyertek el hozzánk és nézzétek meg, hogyan élünk mi. Mindenkünk összes erejét saját boldogulására, saját érvényesítésére, saját énjének szolgálatára használja. Nem marad bennünk kihasználatlan erő, meddő sovargásban elpazarolt érzés, halvány töprekedésben elveszített energia. Szivtelenek vagyunk? De hiszen köztünk senkinek sincs szűköse részvétele. A szemünk jó, bátor, meglátjuk az új, járatlan utakat, ha veszedelmesek is, megpróbálkozunk velük. És nem tovakodunk a kényelmes kitaposott ösvényen egymás elébe. Ha mégis keresztetik az utaink egymást, nos akkor az marad állva a porondon, a ki erősebb volt s ezt oly természetesen találja mindenki, maga az elbukott is.

— Homály borul az erdőre, lehet, hogy csak a felhő ingerkedik velem, elaltakarva a bággyadt, szintelen napot. Mindegy... Mégis haza kell menni. Főlnézek a fenyekekre még egyszer. Oh, milyen hiu képzelmű volt azt hinni, hogy ők beszélnek hozzám. A hatalmas óriások büszkén, diadalmasan, győzedelmesen föltartott fejjel néznek az égbe és eszükbe sem jnt lenézni hogy eszre vegyék azt a kis hangyát, ki némán, mozdulatlanul fekszik alattuk.

Nagyszentmiklós-Hmvásár-helyi vasut.

Végtelenül lassan, de mégis halad ennek a vasutnak ügye előre. Ugy lát-szik, a kereskedelmi miniszternek határozott állásfoglalása nem marad követke-zés nélkül. A torontali hatalmasokat megfontolásra kényszeríti vajjon ta-nácsos-e ellenszegülni egy nagy vidék jogosult óhajának, amikor a miniszter is egy nézetet vall azokkal, kik a megye uraival e kérdésnél szemben állanak.

A torontalmegyei érdekelt községek immár másodsor megmozdultak és pozitív alakban teszik meg javaslatukat. Az a vélt reményünk, hogy kérésüknek meg lesz a remelt sikere, mert a toron-tali főispán nem fogja többé megakadá-lyozni merni, hogy a községek kitépíteni segítsék azt a vasutat, melynek létesité-séhez annyi vitalis érdekek fűződik.

Az ügy újabb stadiumáról a követ-kezőket írhatjuk:

Csanádvármegye alispánja átiratot intézett Nagy-Szt-Miklós, Szerb- és Né-met-Csanád községek képviselő-testületé-hez a melybe felhívja e községeket, hogy együttesen érdekelttségé alakulva lépjenek be a nagy szent-miklós-hmvá-várhelyi vasut engedményesei köze. A nevezett községek mindenike egy-egy bizottságot küldött ki, a melyek egymás-sal érintkezésbe lépve, hivatva vannak tájékozást szerezni arról, hogy a köz-ségek hajlandók-e érdekeltté válni és ehhez képest teszi meg azután minden bizottság javaslatát a saját kép-viselő-testületének. A nagysztmiklói és a két csanádi vegyes bizottság f. hó 13-án tartotta értekezletét a nagysztmiklói városházán. A Szerb-szt-miklós által ki-küldött bizottságból jelen voltak: Moha-upt Gyula bíró, Telléry József jegyző, dr. Jeszenszky Géza és Roosz János bizottsági tagok. Szerb és Német-Csa-nád részéről is két-két bizottsági tagje-lent meg.

Az értekezlet elhatározta, hogy a köve-kező határozati javaslatot fogja mindenik a saját képviselő-testülete elé terjeszteni, mondassék ki:

a) hogy a három község külön ér-dekeltté válna, mint ilyen belép a három törvényhatóságba alakult ér-dekeltté, mondassék ki:

b) megszavaz már ezutal meghatá-rozandó bizonyos összeget, a melyen a nagysztmiklós-árvárhelyi vasut törzsrész-vényeiből bizonyos mennyiséget meg-szerez,

c) a megszavazandó összegből 2500 frtot előmunkálatokra előlegez,

d) az érdekelttség részéről kikül-dendő 3 tagu bizottságba mindenik köz-ség 1—1 tagot választ.

A vidéki sajtóról.

Ezen a címen a „Pester Corres-podenz“ című könyv az alábbi nagyérdékű közleményt hozza. Érdekes nek tartjuk fölemlíteni, hogy a cikkben említett régi politikus: Lichtenstein F. Lajos, a P. C. szerkesztője, aki fiatalabb korában nagyon sűrűn érintkezett a dip-lomáciával. A közlemény így hangzik:

Bismarck herceg egy régi politikus

előtt, kinek e sorait a „Pester Corres-podenz“ révén vesszük, annak idején a következőleg nyilatkozott a vidéki sajtó fontosságáról: „A vidéki sajtó ha-talmas segítsége nélkül aligha sikerült volna a német egységet oly simán kö-rösztülvinnem, mint tényleg történt; még kevésbé lehetett volna az egész német közvéleménynek Ausztria ellen való el-lenséges hangulatát a német-osztrák há-boru után kedvezővé alakítani, ha a magas színvonalon álló vidéki sajtó hat-hatósan közre nem működik s ezáltal az osztrák-magyar kiegyezés.“

Azóta hatalmasan megizmosodott a magyar vidéki sajtó is, mely bátran ki-állja a versenyt a legelőhaladottabb nemzetek vidéki sajtójával. Ennek egyik megdönthetetlen bizonyítéka a vidéki hir-lapíróknak a husvéti ünnepek alatt Pé-cesett tartott kongresszusa is, melynek legfontosabb mozzanatát annak a hatá-rozatnak egyértelműsége és méltósága adja meg, mely a fővárosi sajtónak Ap-ponyi Albert gróf által kedvezménye-zett békeakciójához való csatlakozást mondja ki. Bebizonyította ezzel a vidé-ki sajtó, hogy egy pillanatra sem zár-kozik el a modern sajtó nagy feladatai és a kor előrehaladó törekvései elől és hogy a vidéki sajtó oly tényező lett, melylyel a legelső államférfiutól az utolsó politikusig mindenkinek számolnia kell. A vidéki sajtó, ha nem is minden nagy kérdésben övé a vezérszerep, az eszme szolgálatában többet tesz, mint a vezető fővárosi sajtó, mert a nagy tömegbe, a népbe, szóval az egész vidékre viszi be az eszmét s híveket szerez neki; a fővárosi sajtó kezdemé-nyezést nagy akcióvá teszi s biztosítja a sikert, melyre amaz törekszik. A magyarországi vidéki sajtó nagyobb, hazafiasabb feladatot teljesít, mint sok rövidlátó politikus hiszi — írja a „Pester Correspondenz“ — és a fővárosi sajtó köszönettel tartozik vidéki testvéreinek, hogy az új század nagy eszméjének szolgálatába állt.

HIREK.

Egy szép asszony tragédiája.

Egy feltűnő szép, fiatal asszony tra-gikus haláláról jött ma szomor hír a szomszédos Karlova községből. Megölte az ura, egy beteges vén ember, vad félté-kenységében Zavarodott fejjel meg-rohanta a viruló, fiatal szép asszonyt és borotvával elmetsette a nyakát.

Rövid idővel ezelőtt házasodott meg Izsák Izidor karlovai kereskedő. Hozott magának messze vidékről olyan szép asszonyt, akinek a bálulására jártak a faluban. Uri emberek verseng-tek egymással, hogy elnyerjék a szép asszony kegyeit, de eredménytelenül. Az hűséges asszonya maradt mindig az urának.

A vén ember annak daczára foly-tonosan féltékenykedett az asszonyára. Űtötte, veszekedett vele. A napokban ismét heves családi perpatvar támadt. Vad indulat fogta el a féltékeny em-bert. Reá támadt feleségére, aki sirva futott a megzavarodott ember elől.

A férfi ekkor már elhatározta, hogy

megöli az asszonyt. Birokra kelt vele a szobában. A gyenge asszony nem bírta sokáig erővel. Az ember elfogta és borotvával keresztül metszette a nya-kát.

A gyilkost letartóztatta a csendőr-ség és bekísérte a kir. ügyészség fog-házába.

Tapasztalatok.

Városunk Göre Gáborától kaptuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Adjon Isten jó napot kívánok! Találja ki a Tekintetes ur, hűnnan írom ezen pár sorajmat, ha ki talál, vészök magának kondignációs köcsög kalapot, a kit hordanak a zurak a fejükön, a kibe nincs végig fej!

Minek utána a város köcsigin végzőm a ta-pasztalataimat, hát mögdeputálók mindent; beruc-czantam a zország házába is! A sajtóban találtam a miniszteriumot félig kacabájba, félig subába, men-kü nagy gombos bottal, mér mer azért, hogy oda bé ne mehessen mindén embőr.

Ugyan naccságos miniszterium ur — mon-dok — bé lehet-e menni csak úgy barátságból, én is kipviselő vagyok, itt adtam el az Samu bikát, a ki gonge vót a tehének vágyódásáhon képest, oszt ki golyóbisozták az csordából.

Megbökött hasba avval a fene bottal aszondi; hátrább; de nem szólt egy kukkot se többet, nagyon kényes vót a gunyájára, pediglen azt is mi vetők eza zország.

Gyün oszt egy istelen glanczos magas kalapu uri formájú ember, a kinek keze fején valami oktalan állat sárga büre vót felhuzva.

Hajja tisztelt ur — mondok — mejik ajtó itt a zigazzi?

A szájával nevetett is, megnem is, intött, hogy mönnyek utána, möntem is, még a gombos botos miniszterium is komplimentált nekis. Főküdütt oszt a kakasüllőre.

Nohát mondhatom, hogy rőndetlenek ezek a zországos atyák, nemelég ahon, hogy kopasz az fejük teteje (elfújta talán a Szél) de szaladgálnak, rugnak, tereferálnak egyik se ül az ülőfőlin nyug-a-dalmasan — oszt így intézik az ország ügyit! Amint osztán jártatom a szememet, hát lassan elkaiátom magamat mondok — az meg a mi képviselőnk a Telesky ur! A jobb oldali szomszédom valami fain oskolás, tudós ember lehet mert mindjárt azt mondta — az a — kérdeztem osztán ez urat, hogy lesz-e valaha a mi képviselőnköl miniszterium — azt mondta az az ur — hogy nem úgy néz ki — hát mondok ez is ingyen szedi a napzámot!

Már csak különb sok emberrel a mi Zsvikónk, most hallottam egy szintén ide fent haladó párti embertől, hogy azon töri a fejit hogy a városi hé-vatalnokoknak nyugalom tökét spórol a zsidó gye-rekek kártya pinziből, hogy öregsigökre nekellenen szeginy hivatalnok uraknak kapálni járnál No ez igen szip Ó tölle!

Az zországából amint hazafelé a kovárté-lyomra ballagnék hát egyszer csak valami emberpa-rolára tartja a kezit — hát jobban megvizem — oszt akkor veszem csak észre, hogy nem ember ha-nem „zsidó“ mégpedig a Hetyke Tető Zélig fia: a möricz a doktor, — nagy volt a jébi örme velem. Na én is örültem neki egye meg a fene! Möriczczal osztán egy kis tapasztalati ultra mentünk — megis tapasztaltattott velem egy állapotot, hanem erről a jövő héten írok.

Hónap mögyök haza, baj van. Hymár koma meg a Marczai sógor összekülönböztek oszt velem akarnak Kácsér Zsiga kománál egy bike halpaprikás kibékülést csinálni. Tudom mi a rend, hát ott le-szek egye meg a fene.

Hivsiges tisztólettel

Torma Nagy Istvány m. k.

Miután az anyjukom husvétá mit sem ka-pott — hát viszek neki két tojást!

Görög keleti szerb polgártársaink-nak a husvéti ünnepük alkalmából bol-dog ünneplést kívánunk.

Főigazgatói látogatás. Dr. Platz Bonifác, szegedi tankerületi főigazgató e hó 23 án városunkba érkezik, hogy a helybeli áll. főgymnásiumban hivata-los évi látogatását megtegye. A főigaz-gató ez alkalommal is régi barátja, Vinczelhidy Izsó ur vendégszerető há-zának leend a vendége.

April 11 az iskolákban. Az 1848-diki törvények szentesítésének hivatalos ünnepnapja ez idén a husvéti vakáció-ba esvén, az iskolák utólagosan, ápr. 19-én tartották meg az emlékünneplést.

Az áll. főgymnásiumban esütörtő kön d. e. dr. Kresmery Károly igazgató méltatta az ifjúság előtt e nap jelentőségét. Az ünnepi szent mise után a felső osztályok növendékei a tanári testülettel együtt az állami polgári leányiskolába mentek, a hol sikerült ének és szavatelok keresetében Feketéné Petrovits Antónia igazgatónő tartott költői gondolatokban gazdag s hévvel előadott ünnepi beszédet.

Az elemi iskolák szerdán, 19-én ünnepeltek. A polgárság tudomást se vett a „hivatalos Magyarország” ez ünnepnapjáról.

Kereskedelmi élet. A temesvári kereskedelmi alkalmazottak egyesülete, mely nemrég Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert dísztagnak választotta meg, serényen folytatja működését. Nemrég felhívást intézett az ország testvéregyesületeihez a magyar ipar pártolásra végett, mely mindenütt élénk visszhangra talált. A fiatal, agilis magyar egyesület most a délmagyarországi fiók egyesületek szervezésén fáradozik. A megalakítással Baumgarten J. választmányi tag van megbízva, a ki Zombolyán és Nagy-Kikindán kezdi meg a szervezést.

Nagy idők tanuja. Boesáron egy egyszerű szerb pásztor ember halt meg, Mihajlov Koszta 70 éves korában. Mihajlov 1848-ban a mikor itt nálunk mindenki ádáz gyűlölettel volt eltelve a magyarok ellen a helyett hogy a szerbek közé állott volna, felesapott honvédnek. Végig küzdötte a szabadságharcot. A honvéd nyugdíjalapból vitészségeért csekély nyugdíjat is húzott.

Vakmerő rabló kiserlet. Nagy-Jécsáról vakmerő rablási kiserlet hírének közlik velünk. F. hó 15-én éjjel tizenegy óra tájban Gilde Mátyás ottani gazdag földmives lakásába egy egyén hatolt be. Gilde a leányával egy szobában aludt a zajra figyelmelessé lett és gyertyát gyújtott. A mint meggyújtotta a gyertyát a bekormozott képű egyén rávetette magát és fojogatni kezdte azzal, hogy a pénzt adja elő. Gilde ugyanis az nap 3200 koronát kapott földvételára fejében. A dulakodásra felriadt Gilde leánya is, a ki a bekormozott egyénben unokabátyára Gilde Józsefre ismert rá. A fiatal leány rimánkodásra fogta a dolgot, hogy most akrr Szépi bácsi mire a rabló neki támadt és a kezében volt baltával a leány arcába vágott. A leány sikolytása és az öreg segélykiáltása folytán a rabló megdöbbsent és elmenekült. Otthon azután felakarta magát akasztani. Az öngyilkossági kiserlete szintén terhető bizonyíték amellet, hogy a rablást ő akarta elkövetni. Gilde óvatosságból a pénzt a szalmazsákba rejtette el. A billédi járásbírósi vizsgáló bíró Gilde Józsefet a terhelő adatok nyomán letartóztatta.

Halálozás. Illics György a nagybecskereki jegyzői tanfolyam hallgatója f. hó 17-én rövid betegség után Nagy-Becskereken meghalt. Az elhunyt Illics Péter kir. törvényszéki hivatalnok volt fia.

Új marhalevél-úrlapok. Az új koronaértékkel ellátott kincstári marhalevél-úrlapok folyó évi május hó elsején fognak forgalomba hozatni. Az új úrlapok hat és tíz filléresek.

A földmívelők fegyvergyakorlata. Darányi földmívelésügyi miniszter a gazdák és gazdasági munkásoknak egy, sokszor hangoztatott óhaja megvalósításáról értesítette a törvényhatóságokat és a gazdasági egyesületeket. A közös hadügyminiszter ugyanis a földmívelésügyi és honvédelmi miniszterrel folytatott tárgyalások után akként intézkedett, hogy a mezőgazdák és a mezei gazdaságnál alkalmazott egyének a fegyvergyakorlatra lehetőleg oly időben hívassanak be, midőn ők, a szántás-vetés és az aratás munkálataira való tekintettel, ezeknél a munkáknál a legkönnyebben melkülözhetők, s az illető hadtestparancsnokságekat egyuttal utasította, hogy a tényleges állományban beállott fogyasztók fedezése végett, különösen aratás idejében, amennyire csak lehetséges, csakis oly fegyvergyakorlatra köteles tartalékosok, illetőleg póttartalékosok hívssanak be, akik a mezőgazdasági munkások sorába nem tartoznak; amennyiben a mezei munkával foglalkozó ily nem tényleges állomány legénységnek behivatása az említett okból mégis elkerülhetetlenül szükségessé válnék, ezeknek a fegyvergyakorlatok alól leendő felmentése iránt kérvényeik mindannyiszor figyelembe vé tessenek.

A szerb patriárka jubileuma.

Május elején lévén tíz esztendeje, hogy Brankovics a szerb patriárka méltóságát viseli. Az érseki konzisztórium a patriárkának a szerb egyház és iskola érdekében kifejtett áldásos tevékenysége és bőkezű egyházi és iskolai alapítványai hálás elismerésül felszólította a karlóczai főegyházmege egész papságát, hogy a patriárka hivataloskodásának tíz éves jubileumát ünnepiesen Te Deummal ülje meg. Karlócza városának legtekintélyesebb polgárai Jankovics polgármester elnöklété alatt bizottágot alakítottak, a mely a patriárka jubileuma alkalmával rendezendő ünnepeket előkészíti és a vendégek fogadásáról gondoskodik. A jubileum napján lesz az új hittudományi szeminarium alapkövetétele. Ezt az intézetet a patriárka a maga vagyonából építte te 100,000 frt költséggel. Ugyan akkor lesz az alapkövetétele egy gyermekszemináriumnak, melyet a szerb kolostorok építtetnek s a melyre Branpatriárka remrég szép telket ajándékozott.

A hirdetési bélyeg. Eltörlék július 1-től a hirdetési bélyegnemcsak a hirlapok örömére, hanem a gyárosok, kereskedők, iparosok hasznára és javáris. A kínálat és kereslet a hirlapok révén olcsóbb és nagyobb lehet, miáltal a hazai ipar és kereskedelem minden — e esetre fejlődni emelkedni fog. Hogyan, hol és mikor hirdethető legjobban és legsikeresebben, megtudható az „Általános Tudósító” hirdetési osztályánál (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő) Budapest, VII., Erzsébet-körút 54, ahol — mint számos elismerés és ajánlás igazolja — felülmulhatatlan pontossággal, odaadó lelkiismeretességgel, kiváló szakértelemmel és olcsón eszközlik az összes rendeléseket, hirdetéseket úgy a budapesti, mint vidéki lapokban.

Orosz daltársulat. F. h. 26 dikán érkezik városunkba Szlavjanszky Nadina híres orosz daltársulata. A kitűnő hanganyaggal rendelkező, begyakorlott ének-kar a melabús orosz dalok előadásával

világ szerle szenzációs hatást és tetszést keltett, s bizonyára városunkban is sokan meg fogják hallgatni azsk, a kik még örömeiket lelik a dalban, zenében és a későn lefekvésben.

REGÉNY.

Serlendis.

Irta: Ranggalé Risos Sándor. Fordította: X. Y.

(Folytatás.)

13

A rendőrtiszt megkérte a körülállókat vonulnának vissza, a vizsgáló bíró, Serlendis, a szolgál és az orvos kivételével és az utóbbihoz fordulva, megkérdezé, vajjon lehetséges-e, hogy a halottat az éjjel megütötte volna a guta és arczára esvén a párnák őt megfojtották? Az orvos azt felelé, hogy az ábrázat külseje, a tagoknak helyzete nehéz küzdelemre, nem pedig önkívüli állapotban történt hirtelen halálra valának.

Az öreg János, a vizsgáló bíró felszólítására, a párnákat ismét a halott fejére tette, úgy a mint azokat belépésénél találta. Világos volt, hogy a halott nem teheté őket oly helyzetbe bizonyos volt, itt előre kiszámított orgyilkosság történt.

A tiszt most a takarót egészen levette a hullárról. Az ágyterítő a lábhoz eső részén rongyonkra volt tépve. A szolgál, effelől megkérdeztetve, megmondá, hogy új és teljesen egész volt, midőn az előbbi napon feltette. Ennélfogva egész bizonyossággal elhitték, hogy a halott a végső küzdelemben tépte el.

Ezután a tiszték a szobát és a butorokat vizsgálták meg, de sehohsemmi erő szakoskodás nyomára nem jöttek. A rendőr felügyelő elkérte Jánostól a kulcsokat és felnyitotta a titkárfiókját, a melyben 3 ezer arany és ezüst tallért találtak.

Serlendis, miután azt az okiratot, a melyben Metaxas György őt teljes meghatalmazottjává tette és nagyobb biztonság kedvéért az öregnek György javára kiállított végrendeletét is, a melyet egy hónappal ennek halála előtt kapott, előmutatta, azt kérte, hogy a fiókban talált pénzt nyugta ellenében adják ki neki. A két rendőrtisztnek ez ellen semmi ellenvetése nem volt.

Miután keresztül vizsgálta a butorokat, a rendőrfelügyelő egymás után megtekintette az ablakokat; mindnyájan be voltak zárva. Lehetetlen volt ezeket kívülről erőszakkal kinyitni, de nem is mutatott semmi jel arra, hogy ezt valami megkiserlette volna. Az ajtók is sértetlenek voltak.

„Megfoghatatlan”, mondá a rendőrfelügyelő. „Hogy az öregot meggyilkolták, az kétségbe vonhatatlan, de hatovaj lett volna, az bizonyára nem hagyott volna ezreket a fiókban, és annál kevésbbé jöhetett be a kulcslyukon. Nem gondolja ön is ezt Serlendis ur?”

„Minden bizonynal, minden bizonynyal”, viszonzá a közjegyző, miközben homlokáról letörölte az izzadságot.

„Ki lakik még a házban?” kérdezé a bíró a szolgát,

„Senki más — felelé az — csak Melirytos úr, a meghalt titkársa és én.“

„Minden este bezárja Ön az ajtókat?“

„Igen, minden este.“

„Emlékszik-e, hogy tegnap bezárta?“

„Tegnap is bezártam, mint mindig. Erről egész bizonyos vagyok.“

„Az ajtót bezárva találta reggel, midőn felkelt?“ kérde a rendőrfelügyelő. „Nem, — felelé János, — nyitva találtam.“

De, mivel Melirytosnak is van kulcsa, és az éjjel meglehetősen későn jött haza, semmi gyanút sem tápláltam, és azt hittem, hogy elfelejtette bezárni.“

„Úgy, tehát Melirytosnak is van kulcsa!“ kiáltá Serlendis és ajkai, melyek eddig halványak voltak, kipirosodtak és szemel örömmel sugárzottak a zöld szemüveg mögül.

„El kell hitvatni Melirytos urat — mondá a bíró — talán az megfejtethi a titkot.“

„Melirytos nincs itthon, Parosba utazott,“ mondá János.

„Hogyan, hogyan? Tegnap este későn még hazajött és ma már Parosba utazott? Szent Isten!“ — mondá Serlendis magában és a szemüveget homlokára visszatolva, látni engedve esdalkozó szemeit.

„Tehát Parosba utazott,“ kezdé a vizsgáló bíró, „és hány órakor jött haza Melirytos úr?“

„De uraim! — kiáltá János megijedve — csak nem fogják Melirytos urat uram meggyilkolásával gyanúsítani?“

„Kedves barátom — veté közbe a közjegyző — Melirytos derék egy fiatalember. Úgy szeretem őt, mint szememvilágát. De mindketten hivatalos emberek vagyunk s a vizsgálatnak hosszú a keze mint a közmondás tartja.“

„Azonkívül, barátom, ily fontos ügyben a bíróságnak behatóan kell kutatni és annál jobb ó reá nézve hártatlan.“

„Ugy van“, mondá szeliden a bíró. Kötelességünk hozza magával, hogy semmi körülményt se hagyjunk fegyemen kívül. Az ártatlan leginkább lehet azon, hogy ártatlansága bebizonyítható. Kérem tehát, feleljen kérdéseimre. „Hány órakor jött haza Melirytos úr az éjjel?“

„Nem mondhatom meg pontosan; éjjel körül, vagy talán később is,“ felelé a szolga.

„Látta ön Melirytos, mikor a házba jött?“

„Nem, csak hallottam hazaérkezését. Lépteinek zajától felébredtem, de csakhamar elszunnyadtam.“

(folyt. következik.)

Minden hölgynek nélkülözhetetlen
Byrolin, melyet a leghíresebb orvosok mint bőrápoló és szépítőszert ajánlanak. A Byrolin az összes krémeket felülmúlja, az arcz minden tisztatlanságát eltávolítja és annak biztosan fehér, üde, fiatal színt ad. A Byrolin-szappan pedig a legjobb és legkedveltebb toalette- és gyermekszappan. Kapható minden gyógy-

szertárban és drogériában Egy próbadoboz Byrolin és Byrolinszappan, — melyet bórmentve küld Dr Graf és Társa Bécs, VI. Amerlingstrassa 2, — 4 korona.

Hihetetlen! Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a Feller-féle Elsa Fluid minden, de még oly betegségeknek is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, bámulatos eredménnyel használható. Különösen lázt, köszvényt, reumát, mell, fő-fog-fájást, szurást, vérszegénységet, görcsöt gyomorbaajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. 12 üveg ára 5 korona bórmentve. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica 135 szám. (Zágráb megye) Egy családnál se hiányozzék e kiténő gyógyszerész az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóhagyott szer, melyet „Vak voltam már csak a Feller-féle Elsa-Fluig mentette meg szememvilágát“ írta Szücs Péter Budapest, Felsőrakpart 9.

IRODALOM. SAJTÓ. MŰVÉSZET.

— **A gyülekezeti jog.** Tanulmány a rendőri közigazgatás köréből. Irta: Dr. Rényi József. — A szerző irodalmunkban még eddig feldolgozatlan kérdést tárgyal, a gyűlések tartására vonatkozó rendőri szabályokat fejtegeti. — Könyvében főleg a nyilvános gyűlések, különösen a népgyűlések tartására vonatkozó szabályokat is, a bejelentési köteleiséget, a gyűlések elnökeinek és tisztikarának, nemkülönbén a hatósági biztosnak jogai és köteleiségeit, a hatósági felosztás jogát, a hatóságoknak a gyülekezeti élet terén való illetékességét, a gyülekezési szabadság biztosítékait stb. tárgyalja. Az európai államok idevágó törvényei bőségesen ismertetve vannak s ebben a keretben, mintegy európai világításban talának igen részletes fejtegetésre a tárgyat illető magyar miniszteri rendeletek és a hatósági gyakorlat. A tanulmány egyik része az 1848 évi miniszterium hatályban tartott, de részben a gyülekezeti szabadság rovására felremagyarázott rendeleteinek újabb, helyesebb magyarázatával foglalkozik. A műnek alapjában véve tudományos iránya mellett gyakorlati értéke is van, mert abban az 1848 óta napjainkig kiadott, a gyűléseket illető miniszteri rendeletek, a melyek mindeddig sehol összegyűjtve nem találhatók, a hatósági gyakorlat szabályaival együtt összegyűjtve és behatóan fejtegetve vannak. — É szempontból kézikönyvül is szolgál a gyűléseket rendező polgárok, valamint a hatóságok számára. A könyv, amely Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében jelent meg, 371 oldalra terjed. Ára 4 kvrona.

— **A legfiatalabb magyar komponista.** A legfiatalabb magyar komponista bagotai Lengyel Eruó. Hat esztendő rőzsás, okos arcu kis fiu. A FŐVÁROSI LAPOK-nak e heti számában van lenyomatva az arcképe egy kompozíciójával egyetemben. A gyerekkomponista a zeneakadémia ösztöndíjas növendéke, anyja azonban nagy nyomorúsággal küzd félős, hogy a kis fiu talentuma belepusztul a nagy szegénységbe. Erre hívja föl egy érdekes cikkben a publikum figyelmét Thury Zoltán, Az érdekes, magas nívón szerkesztet újság e heti száma is gazdag ugy-

szöveg dolgában, mint illusztrációkban. Mutatvány-számokat kívánatra szivesen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Hold-utca 15.)

— **Híres freskók.** Sok híres és jelentős freskó művészeinek neve forog közzájón. A freskófestés a festés egyik legnehezebb eljárása. Nyers vakolatra „kell festeni“ hogy nedves vakolat magába igya a festéket. Ez a gyors munka óriási készütséget kíván, nagy anatómiai ismeretet, biztos színérzék, gyors munkát és nagy tapasztalatot, hogy milyen rövidítések engedhetők meg alulról nézve, mily nagytás tehet még természetes hatást, és mely színeket mint itat be a nedves vakolat. A freskók eredete Hellaszra visszavezethető. A legszebb és legépebb freskók olasz földön, Pompei és Róma romjai közt maradtak ránk. A pompeiibelieket a nápolyi nemzeti muzeumba szállították. Gazdag tagolású oszlopok osztyák mezőkre ezeken a falat, oszloptól oszlopig gazdag, felszalagozott virág füzérek lútnak, könnyed kosarakat, labot, silénfejét tartva. A füzér mögöt színes keretek osztyák újabb mezőkre a felat. A mezőkön könnyed looi alakok lebegnek rythmikusan. Mig úzi őket az ember, mintha távoli zene finom melódiáját hallaná.

A leghíresebb ily freskók egyikét, Livla házáét, adja most közre, gyönyörű színes reprodukcióban a Nagy Képes Világtörténet, melynek 63. füzeté most hagyta el a sajtót.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaikról szóló kötet szerzője dr. Garéb József. Egy egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. s minden hazai könyvkereskedés utján.

Vasuti közlekedés.

Ervényes 1899. október hó 1-től.

A vonat érkezik Nagy-Kikindára:

Budapest felől:	gy. v. d. u.	12.42
	sz. v. d. u.	3.37
	gy. v. este	6.27
	sz. v. éjjel	3.23
	sz. v. reggel	6.27
Temesvár felől:	sz. v. este	10.57
	sz. v. reggel	7.27
	gy. v. reggel	8.51
	sz. v. d. e.	10.53
	gy. v. d. u.	2.57
	v. v. este	5.55

A vonat indul Nagy-Kikindáról:

Budapest felé:	sz. v. éjjel	11.15
	sz. v. reggel	7.30
	gy. v. reggel	8.54
	sz. v. d. e.	11.08
	gy. v. d. u.	3.03
	v. v. este	5.95
Temesvár felé:	gy. v. d. u.	12.48
	sz. v. d. u.	3.57
	gy. v. este	6.59
	sz. v. éjjel	3.52
	sz. v. reggel	6.32

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szeged M. Nagy-Kikindán.

Telefon szám: 15.

Hirdetések.

Bélyegdíj minden iktatásnál 60 fl. Nyilttéri: közlemény minden sora 60 fl.
Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számítottatnak.
Hirdetéseket főlvetelnek: a fővárosi és külföld nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

Hirdetmény.

Nagy-Kikinda város központi választmánya az 1899 évi XV. t. cz. 146 §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselő választóknak az 1901 évi összeállított ideiglenes névjegyzéke 20 napon át nevezetesen folyó 1900 évi május hó 5-ik napjától kezdve bezárólag ugyanezen hó 25-ik napjáig Nagy-Kikinda város polgármesterének hivatalos irodájában naponként a hivatalos órák alatt közszemlére lévő kitéve, továbbá, hogy ezen névjegyzék ellen az 1899 évi XV. t. cz. 151. §-a értelmében felszólalni és ezen felszólalás ellen észrevételt tenni lehet, és végre hogy a netáni felszólalások 10 napon át, nevezetesen folyó 1900 évi május hó 5-ik napjától kezdve bezárólag ugyanezen hó 15-ik napjáig ezekre pedig az észrevételek f. év május hó 16. napjától kezdve bezárólag 25-ik napjáig ugyancsak a hivatalos órákon belül a város polgármesterénél mint a központi választmány elnökénél nyújtandók be.

Kelt Nagyikindán a városi közp. választmány 1900 évi április hó 14-én tartott üléséből. 107 1-1

Dr. Bogdán Zsivkó

közp. vál. elnök.

233 vhgr. szám. 1900

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tkanzsai kir. járásbíróság 1899 évi Sp. II. 33/3 számú végzése következtében Dr. Eisler Ignáz ügyvéd által képviselt Pánits Milán javára Popov Axentia ellen 920 kor. 50 fil. s jár. erejéig 1900 évi márt. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 950 koronára becsült következő ingóságok u. m.; lovak, kocsik, és üsző nyilvános árverésu eladatnak.

Mely árverésnek a török-kanizsai kir. járásbíróságnak 1900-ik évi V. 205/2 számú végzése folytán 920 kor. 50 fil. tőkekövetelés ennek 1899 évi deczemb. hó 28 napjától járó 5% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 138 kor 90 fillben bíróság mar megállapított költségek erejéig Gyálán a község házában leendő összközlésére 1900-ik évi április hó 27-ik napjának délelőtti 11 óra határidőül kitétetik és ehhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel látatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T.-Kanizsán, 1900-ik évi április hó 12 napján.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J.
VÉRTISZTÍTÓ LABDÁCSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epeseringőben, hájfájdalmak, szélbántalmak, köhögés, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszűréség esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy azonnal hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb eszervezetel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekerés, mely 6 doboz 1 frt 06 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 26 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 16.

Elterjedtségük miatt fogva a labdacsook a legkülönbözőbb alkakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat látjon, s csak azok valódiak, amelyek dobozában fedőlemez alatt szilikon "Pserhofer" köztípus látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Felette praktikus útra. — Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

(Hiv. bizonyl. Bécs jul. 3. 1887.)

Sarg's
Kalodont

elismert legjobb

FOGTISZTÍTÓSZER

A száznak fog- vagy szájjal való öblítése magába véve nem elég a fogak teljes tisztán és jókarba tartására. Erre a célra okvetlenül szükség van egy állandóan üdítő olyan fogéremé használatára, mint a Sarg-féle Kalodont, mely csövekben való praktikus csomagozása miatt ezen követelményeknek teljesen megfelel.

Szivattyuk **M**érlegek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender tömlők.

Mindentéle csövek.

Szivattyu és gépgyártási betéti társaság

I. Schvarzenberggasse 6.

W. GARVENS, Bécs

I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kulfuróvállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat. Illetve Garvens-mérlegeket.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és **HOLHOLYAG**, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÓVSZER** férfiak és nők részére. Ára tucatonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ.** tucattja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

NŐI ÓVSZEREK: Hasse tanár-féle frt 2.—, Messinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszázszor is használhatók.

HÖLGY SZIVACSKOK, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

DIANA ÓV havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbjá frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

400, 7—40

20% engedményt kap mindenki.

ki e hirdetésre hivatkozik!

4936 szám tkvi 1900.

Visszárverési hirdetmény.

A nkikindai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Haby János s társai végrehajtónak Naszády József n.-kikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 K. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a területen levő a nkikindai 3212. szjkb-ben A I. sorsz. 2671 hersz. 121 öszir. számú ház és becsőség! ői Naszády József illető 1/2 r sz 2283 K kikiáltási árban a nagyszabonai földhiv. elintézet kérelme tolytán az 1881. évi 60 t. cz. 185. §-a alapján Steiner Róbert nkikindai lakos késedelmes árverési vevő kárára és veszélyére ezen kir. tszék árverési termében **1900 évi május hó 19-ik napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.**

Venni szándékozők tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy ovadéképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N.-Kikindán, a kir. tszék mint tkvi hatóságánál 1900 évi ápril hó 5-én.

Kapustyák,

kir. tszéki bíró

110, 1—1

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELM KLASZIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető 3 korona csekély helyi részletfizetésre

e rendelőlappal segélyével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek irodalmi intézet Részvény társaság

BUDAPEST. VIII., Üllői-ut 18

A nagy képes világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A nagy képes világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult értéktelenné vált.

A nagy képes világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesítia lelket

A nagy képes világtörténet brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemesak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvény-társaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénz tárába Budapestén a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Név: .....

Kelt: .....

Allás: .....

Wallfisch
Nr. 14.
vizveze-
arvens-

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lippai kir. járásbírótság 1899 évi Sp. 755 számú végzése következtében Dr. Steiner János ügyvéd által képviselt Schvarcz Ármin és János cég javára Baity Mihály ellen 612 kor. 22 fil. s jár. erejéig 1900 évi márt. hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1020 koronára becsült következő ingóságok u. m.; lovak, kocsik, és sörszalaczkok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a török-kanizsai kir. járásbírósnak 1900-ik évi V. 172/2 számú végzése folytán 612 kor. 22 fil. tőkekövetelés ennek 1899 évi október hó 21 napjától járó 5% kamatai 1/100 váltó díj és eddig összesen 92 kor 44 filliben bírólággal mar megállapított költségek erejéig Gyálán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1900-ik évi április hó 27-ik napjának délelőtt 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a leg többet ígérőnek, becsáron alul is eladtni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T.-Kanizsán, 1900 ik évi április hó 12 napján.

108 1-1 Karátsonyi kir. bírósági végrehajtó.

Gummi
és
halhólyag
elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízható és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl.

KELETI J.
sebészeti mű és köb-szer gyáros
Budapesten, IV.
Köröndherceg-u. 17.
Alapított 1878.

Árak tuatonként eredeti párisi csomagolásba

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1-8.-
Capottes americans (rövid)	2-5.-
Suspensorium	0.60 3.-
Párisi női szivacska Safety-Sponges	2-6.-
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.-
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50
"Diana-öv" szab. havibaj elleni köt.	3.50 5.-

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

**Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben**
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizelendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona

E esetben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) " 1.75 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
küldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul.
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

V. Váci-körút 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusító Budapest.

Kérek részemre ..... I oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben } utánvételezni kérem }
póstautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos : zím.

Keil-lakk
(Glasur)
legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz
Legjobb szer mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
Mindenkor kaphatók:

Angner István János cégnél Nagy-Kikinda.